

Historie A - 2022

1. Fagets rolle

Faget historie handler om fortidige forhold og beskæftiger sig med, hvordan mennesker har levet under forskellige vilkår gennem tid frem til i dag. Faget giver viden og kundskaber om fortidige begivenheder, udviklingslinjer, kontinuitet og brud i Grønland, Europa og den øvrige verden, samt hvordan fortid bruges af mennesker. Faget er centralt for elevernes almindelse og bidrager med et historisk perspektiv på nationale og internationale politiske, økonomiske, sociale og kulturelle problemstillinger, og giver indsigt i fortidsfortolknings betydning for både individers og fællesskabers identiteter.

2. Fagets formål

Viden og færdigheder

Faget videreudvikler elevernes historiske viden, kundskaber og identitet og stimulerer deres interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden for at opnå forståelse af den komplekse verden, de lever i. Eleverne opnår viden og kundskaber om centrale begivenheder og udviklingslinjer i Grønlands, Europas og verdens historie, og indsigt i egen kulturel baggrund og andre kulturer.

Eleverne skal gennem arbejdet med faget opnå reflekteret indsigt i deres egen og andres historicitet og dermed kvalificere deres historiske bevidsthed. I tilknytning hertil skal eleven have indsigt i historiske sammenhænge, herunder samspillet mellem individ, samfund og natur, eleven skal kunne begrunde de formidlingsmæssige valg.

Eleverne får i faget indsigt i historisk og kulturel forandring, hvilket styrker deres evne til at forstå egen kultur og møde andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af kulturer. Eleverne får gennem faget indsigt i, hvordan historie er blevet og bliver anvendt i fortidige og nutidige samfund.

Lærings- og arbejdskompetencer

Arbejdet med faget giver eleverne redskaber til kritisk og reflekteret at finde, udvælge, anvende og vurdere forskelligartet historisk materiale, herunder de mange former for historieformidling og historiebrug, som de stifter bekendtskab med i og uden for skolen. Gennem arbejdet med historisk materiale opøves elevernes kritisk-analytiske, og kreative evner.

Personlige og sociale kompetencer

Eleverne skal kunne reflektere over og anvende historisk viden og indsigt i personlige og sociale sammenhænge i forhold til aktuelle problemstillinger, således at elevernes forståelse af dem selv som historieskabte og historieskabende udvikles.

Kulturelle og samfundsmæssige kompetencer

Faget skal udvikle elevernes interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden. I tilknytning hertil skal eleverne have indsigt i deres samtid og klarhed over deres handlemuligheder, bl.a. gennem kendskab til egen kulturbaggrund. Endelig skal elevernes indsigt i historisk og kulturel udvikling i andre samfund understøtte deres mulighed for at forstå andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af kulturer.

3. Læringsmål og indhold

3.1 Læringsmål

Eleverne skal kunne:

- a) gøre rede for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Grønlands historie, Europas historie og verdenshistorien
- b) anvende en analytisk/metodisk tilgang til forskelligartet historisk materiale
- c) analysere, opstille og formidle historiske problemstillinger mundtligt såvel som skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg
- d) gennemføre og formidle en undersøgelse af et historisk emne
- e) demonstrere indsigt i historiske sammenhænge, herunder vurdere samspillet mellem individ, samfund og natur
- f) gøre rede for sammenhænge og modsætninger mellem nutidige og historiske samfund
- g) reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- h) forholde sig kritisk og dokumenterende til eksempler på brug og misbrug af historien
- i) gøre brug af historien til at forholde sig kritisk til fremtidige, samtidshistoriske problemstillinger og udviklingstendenser
- j) behandle problemstillinger i samspil med andre fag

3.2 Kernestof

Kernestoffet er:

- a) Grønlands historie
- b) Grønlands forhold til Danmark, herunder rigsfællesskabet
- c) Europas historie og verdens historie
- d) politiske forhold og internationale relationer
- e) stats- og nationsdannelser lokalt og globalt
- f) produktion, økonomi og forholdet til naturgrundlaget
- g) levevilkår, familieforhold og sociale grupperinger
- h) historisk teori, metode, feltarbejde og formidling
- i) demokrati, menneskerettigheder, indfødte folks rettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv
- j) globalisering

Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog, eller originalsproget. I kernestoffet skal der i videst muligt omfang perspektiveres til både grønlandske og internationale forhold.

I løbet af undervisningstiden gennemgås 7-8 undervisningsforløb med tidsmæssig og geografisk spredning og med hovedvægt på grønlandsk og europæisk historie. Forløbene fordeles således:

- a) et forløb med hovedvægt før 1721
- b) to forløb med hovedvægt mellem 1721 og ca.1953
- c) tre forløb med hovedvægt efter ca. 1953
- d) et til to forløb kan frit have hovedvægten i et af de tre tidsafsnit

Undervisningen tilrettelægges, så der er en spredning i tid og i forhold til geografi: mindst to forløb skal tage udgangspunkt i Grønlands historie, og mindst ét forløb skal tage udgangspunkt i samfund og kulturer uden for Europa og USA.

3.3 Supplerende stof

Det supplerende stof uddyber og perspektiverer kernestoffet eller inddrager nye faglige områder på en sådan måde, at fagets læringsmål bliver opfyldt og uddybet. I det supplerende stof skal der som i kernestoffet i videst muligt omfang perspektiveres til både grønlandske og internationale forhold.

4. Undervisningens tilrettelæggelse

4.1 Didaktiske principper

- a) Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes faglige niveau og viden.
- b) Undervisningen tilrettelægges, så den i videst muligt omfang har karakter af en læringsdialog mellem lærer og elever.
- c) Undervisningen tilrettelægges, så der veksles mellem forskellige undervisningsformer.
- d) Undervisningen tilrettelægges, så elevernes interesser og behov tilgodeses, så eleverne får mulighed for at opleve faget som spændende, relevant og vedkommende.
- e) Undervisningen tilrettelægges, så der både er faglig progression i de enkelte forløb og temaer såvel som progression i udvikling af fagsprog og terminologi, så eleven gradvis opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning.
- f) Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til det omgivende samfund.

4.2 Arbejdsformer

Eleverne skal løbende inddrages i valg af emner og arbejdsformer.

Undervisningen organiseres med brug af en bred vifte af arbejdsformer. Herigennem sikres en alsidig udvikling af elevernes almene, faglige og personlige kompetencer. Undervisningen skal over det treårige forløb tilrettelægges med arbejdsformer, der bygger på og gradvist udvikler elevernes evne til selv at formulere spørgsmål, søge information, besvare historiske problemstillinger og formidle historie.

Valget af arbejdsformer skal bygge på principper om variation og progression i alle henseender og med vekslende organisering, herunder klasseundervisning, individuelt arbejde, par- og gruppearbejde. Der skal fokuseres på undervisningsformer, der tilgodeser elevernes udvikling af fagsprog, refleksion og evne til kritisk analyse. Undervisningen skal tilrettelægges, så den både tilgodeser elever, der har undervisningssproget som førstesprog og som andetsprog.

Det er centralt, at undervisningen tager udgangspunkt i kulturbaseret undervisning, og derfor vægter Grønlands historie meget i undervisningen.

Mindst et forløb før og mindst et forløb efter ca. 1953 skal have hovedvægten på grønlandsk historie. I disse forløb skal Grønlands forhold til Danmark ligeledes belyses. Forløbene efter ca. 1953 skal udvælges således, at væsentlige træk i den globale, den europæiske og den grønlandske udvikling behandles. Verden uden for den vestlige kulturkreds skal være repræsenteret i mindst et forløb efter ca. 1953. Mindst et forløb skal følge udviklingen op til den helt aktuelle situation, og i mindst et forløb skal kvinders og mænds forskellige vilkår belyses.

Arbejdet med undervisningsforløbene skal tilsammen bidrage til at skabe overblik over væsentlige træk og sammenhænge i den historiske udvikling.

I alle undervisningsforløb skal der arbejdes med forskellige materialetyper. En vigtig tilgang til

fagets emner er arbejdet med historiske tekster, der analyseres, fortolkes og perspektiveres. Der kan ligeledes inddrages kildemateriale såsom billedstof, arkitektur, kunst, musik, film, interviews, grafiske fremstillinger og statistiske materiale. En del af dette materiale skal der arbejdes indgående metodisk med.

Gennem et historiemetodisk feltarbejde stifter eleverne bekendtskab med historiefagets metoder samt teori, og får trænet deres evne til kritisk og reflekteret at undersøge, finde, og udvælge, anvende og vurdere forskelligartet materiale. Der arbejdes projektorienteret gennem en undersøgelse, der afsluttes med et produkt, hvori formidling indtænkes. Det er her eleverne får mulighed for at gå i dybden, sætte spørgsmål og benytte sig af historiefagets vifte af metode og teori. Forløbet skal have et omfang på minimum 10 timer.

4.3 It

It og medier skal inddrages i undervisningen og anvendes både for at fremme elevernes læringsproces, videreudvikle deres almindelse og for at opøve elevernes kritiske sans i forhold til digitale medier, ressourcer og platforme. It anvendes som søgeværktøj til oplysninger om og undersøgelser af historiefaglige emner via internettet og andre databaser. Der lægges vægt på udvikling af kreativitet og systematik i søgningen samt selvstændighed og metodisk-kritisk tilgang. It og medier skal inddrages i såvel skriftlig som mundtlig formidling af historiske problemstillinger.

4.4 Fagsprog

Undervisningen skal tilrettelægges, så at der arbejdes systematisk med udvikling af elevernes fagsprog og forståelse og anvendelse af fagets terminologi. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gradvis opnår en sikkerhed i forståelse og brug af før-faglige begreber. Det er centralt at anvende andetsprogs-pædagogik, som en del af de pædagogiske principper for den gymnasiale uddannelse.

4.5 Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det kan bidrage til det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag.

5. Evaluering

5.1 Løbende evaluering.

Den løbende evaluering skal ske på baggrund af fagets læringsmål. Der skal gives en individuel faglig vejledning, hvor eleven bibringes en klar opfattelse af niveauet for sit faglige standpunkt. Mindst en gang i hvert semester skal elevens arbejdsindsats, aktive deltagelse og engagement i undervisningen evalueres.

5.2 Prøveform

Skolen vælger for hver klasse mellem en af to nedenstående prøveformer:

Prøveform a

En mundtlig prøve på baggrund af opgaver med et spørgsmål med et for eksaminanderne kendt kildemateriale svarende til højst 2-4 normalsider. Det kendte materiale skal relatere sig til udvalgte problemfelter behandlet i undervisningen. En del af materialet kan være ikke-skriftligt, herunder billeder.

Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid, og eksaminationstiden er ca. 30 minutter.

Prøveform b

En mundtlig prøve på baggrund af opgaver med spørgsmål med et for eksaminanderne kendt kildemateriale svarende til højst 2-4 normalsider og et ukendt materiale svarende til 2-4 normalsider. Det kendte såvel som det ukendte materiale skal relatere sig til udvalgte problemfelter behandlet i undervisningen. Det ukendte historiske materiale skal uddybe og perspektivere det kendte materiale. En del af materialet kan være ikke-skriftligt, herunder billeder.

Hver elev får tildelt en opgave dagen før prøven, og forberedelsestiden er ca. 24 timer, dog ikke mindre end 24 timer. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand.

Prøvematerialet i begge prøveformer skal relatere sig til 4-6 undervisningsforløb, heraf mindst et før og to forløb efter ca. 1953. Både grønlandsk og europæisk historie samt verden uden for den vestlige kulturkreds skal være repræsenteret. I de 4-6 forløb skal kernestoffet være dækket i al væsentlighed. Eksaminationstemaerne samles i klart definerede områder, tidsrum eller emner. En normalside defineres som 2400 anslag inklusive mellemrum.

Eksaminationen indledes med eksaminandens præsentation på ca. 7-10 minutter og former sig derefter som en samtale mellem eksaminand og eksaminator med udgangspunkt i det trukne materialesæt og de opstillede spørgsmål.

Materialesættene sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Ved prøven må kun medbringes de notater, der er udarbejdet i forberedelsestiden, samt det materiale, der inddrages i prøven.

5.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til fagets læringsmål. Der lægges endvidere vægt på eksaminandens evne til at fremstille et sagsforhold på en klar og overskuelig måde samt til at disponere og strukturere eksaminationstiden. Der gives en karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.